HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מכאן ואילך. מהכנסת עטרה ולמטה אינו אלא נשיקה ופטור ומדפטר בנשיקה ודאי פליג אדשמואל דנשיקה קרי לה הערלה והערלה רבינן לה לחיובי: **קנה נכו.** באחת מן הביאות הללו קנה לה לכל דבר ואוכלת בתרומה מיד אם כהן הוא אפי׳ הלך למדינת הים ולא בא עליה ביאה גמורה: **האמורים בפרשה.** בפרשת יבמים שכתב בה מקרא זה[ג] יבמה יבא עליה דדרשינן[ד] ליה בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון: **לירש.** דכתיב יקום על שם אחיו (דברים כה): **ולפוטרה מייבום.** דאם מת ולו בנים מאשה אחרת מותרת לשוק או אם הוציאה בגט לא בעיא חליצה או אם היתה לה צרה נפטרה בביאתו של זו: **מן הנשואין.** היכא דנפלה לפניו מן הנשואין שכבר היתה אוכלת בימי אחיו וכשמת ובטל קיימו פסקה מלאכול דכ״ע לא פליגי דקניא לה הך ביאה גרועה להאכילה: **נאוקמיה במקום בעל.** שאם היתה אוכלת בחייו תאכל בשביל זה אבל לאלומי מבעל דבחיי הבעל לא היתה אוכלת דאין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה אלי נמי לא אליס מייה ודוקא בביאה בלא בעת קנין אבל בביאה גמורה אשתו גמורה היא ואוכלת אפי׳ לשמואל: **אין היבם מאכיל.** בביאה גרועה: **אינה אוכלת.** ה) (דהן חופה לאו חופה היא) דגזרינן נשואי חרש אטו קידושי חרש דאין מקדשין לקנות: **מת.** חרש זה לאחר שכנסה ונפלה לפני יבם חרש: **אוכלת.** דלא גרעה ביאת חרש מביאת שוגג וזנות ואונס שאין מתכוין לקנות ורבייה רחמנא לגבי יבם: **לשמואל קשיא.** דהא לא הוה אכלה מעיקרא וקאכלה השתא: **אימא כנסה ואח״כ נתחרש אוכלת.** מת אחר שכנסה ונתחרש ונפלה כו׳ אוכלת דהא אכלה מעיקרא: **ומאי נזו.** יפה כחו ומאי ייפוי כח איכא הא בעל נמי חרש הוא ומאכילה: **חרש מעיקרא.** קודם שכנסה: **דהא אכלה מעיקרא.** והשתא הדרא בהך ביאה דהא רחמנא רבייה: **כל ביאה שהבעל מאכיל.** כגון ביאת חופה: **בשלמא לרב.** אע״ג דהא מתני׳ פריכא ליה דקתני אכלה ואע״ג דלא אכלה מעיקרא והוא כנופלת מן האירוסין דאמרן לא אכלה אפי׳ לרב: **מאריך לה דדמחרלינן מעיקרא.** אליבא דשמואל חסורי מחסרא והכי קתני כנסה ואח״כ נתחרש אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת דהא אכלה מעיקרא: **אלא לשמואל.** דאפי׳ האוכלת בחיי בעלה אינה אוכלת בשביל היבם בביאה גרועה: **קשיא.** דהא ביאת חרש כביאת שוגג ואונס היא בלא כוונת קנין ואכלה: **נולד לה בן אוכלת.** בשביל בנה כדכתיב ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו (ויקרא כב) קרי ביה יאכלו [נדה מד.]: **מת הבן.** והאב קייס: **ר׳ נתן אומר אוכלת.** בשביל בעלה: **ומיה ליה.** בלא בן: **קסבר ר׳ נתן נשואי חרש.** דקדשה כשהוא פקח מאכילין בתרומה דמדאורייתא משעת אירוסין אוכלת דכתיב (שם) וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו מיד ורבנן הוא דגזרי עד שתכנס לחופה משום גזירה שמא ימזגו לה כוס בבית אביה ותשקה לאחיה ולאחותה כדאמרינן בכתובות בפע״פ (דף מז:) הלכך כיון דהאי בשעת קנין הוי בן דעת והשתא הכניסה לחופה וליכא למיגזר ו) שמא תשקה אכלה אבל לא גזרינן נשואי חרש אטו קידושי חרש דלאו בר קנין הוא ורבנן דאסרי גזרי נשואי חרש דהוי בן דעת בשעת קידושין אטו היכא דקדשה כשהוא חרש דקנינו לאו קנין: **נולד לה בן נמה לי.** בלא בן נמי אכלה לרבי נתן: **משום רבנן.** לאשמועינן היכא דנולד לה בן מודו: **והדר פליג עלייהו.** ואוכלת דקאמר רבי נתן אכולה מילתא קאי בין אסיפא דמת הבן בין אריסא קודם שנולד לה בן דקאמרי רבנן אינה אוכלת: **אי הכי.** דרבי נתן אריסא נמי פליג ומנטר הוא דנטר לרבנן עד סיומא: **ליפני מת הבן אינה אוכלת רבי נתן אומר אוכלת.** דתיהוי כולה מילתא דרבנן כחדא והדר ליפלוג רבי נתן אכולה אבל השתא ליכא למימר דנטר להו אסיומא ובמת הבן לחודא פליג: ואנהרינהו

ולא ס״ל כוותיה: **במזרח** ונתינה לישראל פסולין] לאו לפוסלה לכהונה מייני דבלא״ה אפסלא וקיימא ולתרומה דבי נשא ליכא למימר דאינה בת כהן אלא ר״ל לענין מלקות למלקי הבא עליה אם בעל

לדברים האמורים. אע״ג דכל שאר דברים כתובים נמי בפרשה כדדרשינן כיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר כיון דביאת שוגג לא קני בעלמא סברא הוא דלא רבייה אלא לדברים המפורשים בפרשה בהדיא כגון לירש בנכסי אחיו דכתיב יקום על שם אחיו לנחלה ולפטור אשת אחיו מן היבום דכתיב לו לאשה ולא לאחיו לאשה דפקע מינה זיקת אחיו ולפטור צרתה דכתיב בית אחיו בית אחד הוא בונה ואינו בונה שני בתים דהנהו דברים הוו לאוקמיה במקום בעל אבל בתרומה לא אכלה ע״י ביאה גרועה ולא יורשה ולא מיטמא לה ולא מיפר נדריה דהיינו לאלומי מבעל אבל מן הנשואין זכאי בכולהו דלא הוי אלא לאוקמיה במקום בעל דילפינן מהני דכתיבי ולא פליגי אלא בביאת שוגג וכיוצא בה אבל בהערלה דקניא נמי בעלמא וביאה היא לכל דבר לא פליגי בה א) ומה שקבע מחלוקתן כאן אמתני׳ דאחד הגומר ואחד המערה לאו משום דעלה פליגי אלא משום דמסיים בה קנה דקאי נמי אביאת שוגג כן נראה לר״י ובירושלמי איכא פלוגתייהו ואיכא דמוקי פלוגתייהו בהערלה:

מן הנשואין כ״ע לא פליגי דאכלה. ע״י ביאה וה״ה דהוה מצי למינקט לענין ליורשה ולהטמא לה ולהפר נדריה אלא נקט אכילת תרומה לרבותא וכ״ש לשאר דברים דזימנין שהיא כאשתו לכל דבר ולא אכלה בתרומה כדאמר בכתובות בפ׳ נערה (דף מח: ושם) מסורה לכל חוץ לתרומה גבי מסר האב לשלוחי הבעל. [וע׳ היטב תוס׳ סוטה כד: ד״ה דהאמר רב]:

מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת. וא״ת ואמאי אוכלת ונימוש לסימפון שהרי לא בדקה שלא הספיק לכונסה עד שנתחרש וא״כ אינה זקוקה לו ולקמן נמי דקאמר דגזרינן נישואין דחרש אטו קידושין מיפוק ליה משום סימפון ולר׳ נתן נמי אמאי אוכלת ואור״י דלא חיישינן לסימפון אלא כשיכול הדבר להתגלות שיש סימפון ויהיו קידושי טעות אבל הכא דנתחרש לא חיישינן שמא יתפקח וימצא סימפון:

כל ביאה שהבעל מאכיל בה. ו) ביאה אירוסין עושה אר״י דכל ביאה שהבעל מאכיל בה ע״י חופה שאחריה קאמר:

ממזרת ונתינה לישראל פסלה. לשון פסלה נקט משום אחריני דממזרת ונתינה הם פסולות ועומדות:

מאי

מסורת הש״ס

ג) [לקמן נח:] סוטה כד:, ד) [לעיל לה.], ה) [דברים כה], ד) [לעיל נד.], ה) במ״ס אין זה, ו) ס״ל שמא תפקה ותאכיל ולא גזרינן רש״ל, ז) שייך למתני׳ לעיל נג.:

הגהות הב״ח

(א) תוס׳ ד״ה כל וכו׳ אי ביאה. נ״ב בפ״ק דקדושין דף י ע״א קא מיבעיא ליה ביאה אי נישואין עושה אי אירוסין עושה וע״ש:

תוס׳ חד מקמאי

רב אמר קנה לכל ושמואל אמר לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשה אבל להאכילה בתרומה לא קנה באונס ובשוגג. והלכתא כרב ודוקא באונס ובשוגג דה״ל כביאה אבל בלא ביאה לא אכלה מן הנשואין אע״פ שכבר אכלה בחיי בעלה. ושמעינן מהא דהא דתנן בפ׳ אע״פ ובפ׳ אלמנה לכ״ג היבם אינו מאכיל בתרומה אע״פ שכבר אכלה בחיי בעלה ולאפוקי (מהמ״פ תורן) [מהמפרשים] שפרשוה כשלא אכלה בחיי הבעל אבל אם אכלה בחיי הבעל אוכלת שומרת יבם בתרומה. ת״ר בת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח ולא הספיק לכנסה עד שנתחרש אינה אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אינה אוכלת כנסה הבעל ואח״כ נתחרש אוכלת מת ונפלה

מוסף רש״י

קנה לכל. קנה דקתני מתני׳ קנה לכל, אם כהן הוא מאכילה בתרומה ויורשה ומיטמא לה ומשקה ופוטרה בגט בלא חליצה (סוטה כד:). **לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשה.** בפרשת יבמה, לקום על שם אחיו בנחלתו ולפוטרה בגט, דהא דקני לה יבם בביאה כל דהו מיבמה יבא עליה ופקח לן, דלא כתיב יבמה יקחנה לו לאשה, אלא יבא עליה ולקחה לו לאשה, ואשמעינן דביאתו עליה הן הן ליקומי מאישות שלו, הלכך למידי דאתמר בהך פרשתא דביאתו קנה נישואין הללו, אבל למידי אחרינא לאו נישואין מינהו, ומה אמור בפרשה פטור חליצה ע״י יבום ויקום על שם אחיו, שיורש את נכסי אחיו ואין אחיו מוקלין עמו (שם).

עין משפט נר מצוה

כח א ב מיי׳ פ״ח מהל׳ תרומות הל׳ ו:
כט ג מיי׳ שם הל׳ ט:
ל ד ה מיי׳ שם הל׳ י:

תוספות ישנים

לה שלא כדרכה. ואין להקשות ומי גרע מקינא לה סתם דודאי גרע דגלי בדעתיה שאינו מושכה אלא בשלא כדרכה ומ״מ פריך משכבי אשה כתיב וא״כ קנוי גמור הוא: לדברים האמורים בפרשה. ואע״ג דבפרשה משמע דהוא כאשתו לכל דבר דאמרינן מין שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר מ״מ לא שמעינן מהתם ביאת שוגג ואונס (הא) [רק מיירי] בביאה גמורה אבל ביאת שוגג ואונס לא הוי כאשתו לכל דבר אלא לדברים האמורים בהדיא בפרשה: בין הנשואין דברי הכל אכלה ע״י ביאת שוגג דבלא ביאה לא דאמרינן ולא היבמה עד שתבעל: לאלומי מבעל לא. וה״ה דהוה מצי למימר דאיכא ביייהו לירשה ולטמא לה לאפוקי דבלא ביאה לא אכלה ע״י ביאת שוגג ואונס אבל אם אכלה בחיי בעלה אינה אוכלת בתרומה אע״פ שכבר אכלה בחיי בעלה ולאפוקי (מהמ״פ תורן) [מהמפרשים] שפרשוה כשלא אכלה בחיי הבעל אבל אם אכלה בחיי הבעל אוכלת שומרת יבם בתרומה. ת״ר בת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח ולא הספיק לכנסה עד שנתחרש אינה אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אינה אוכלת כנסה הבעל ואח״כ נתחרש אוכלת מת ונפלה